

l. florus
 Dialogo luciani cu rethoribus
 hemi francisci petrarche
 Dialogus luciani q m fribus enzon
 Iudiciu iouis & mones for id
 Historia ovidis in calum
 Odo marci tully tironian
 p maro marallo ad p
 Odo murettia con catellina
 Basilus magnus
 Epile magni Turei
 Latini ydeoma p religiosis
 Elegantiu latinitate mudo p
 ma cu nro epistolaru
 Epile mudo manus

Incun. 218 - 232.
 Bibl. Jag.

I Annei flori Epithoma hoc emendat
 frietanus pighinatus lucas Et suo Wit-
 ligifere pmanendum curaverunt Quod
 ante sua Conradus gallicus qui oppido lip
 hensi pfectus xii. calend. junii Anno
 salutis M^o cccc lxxviii 1487

XXV. 6. 54.

T14 (300000)

4/520

Audi. ju. M. n.
 Thierro
 (vato)

Justinus libelli esse possessor nichilominus dumtaxat Bonifacii et esse scriptus pro notitia et quosque.

— Aprilis magis scriptus et in quibusdam

Figes

Michael

Anna

Marci Tullij Ciceronis liber primus
Inuentuarum in Cathelinam.

gw. 6782

Inven. 555

LIBRARIUS
VNI
GRACOVIRISIS

**Paulus Nianis arcium Magister
Prestanti viro Nicolao neuu bel
in plawen vitaz agenti domio suo
colendo Salutem purimum d.**

Marcius Tullius cum in perorandis causis: atq; negotijs per
suasiones pre se tulit et ad obtinendas res suauem: p quibus
egerit: et concinnitudo ad sermones exornandos prope singu
larem: tum maxime in cathelinam inuehendo acrimoniaz
vehementes. ac illud quidem ea fecerit ratione / vt eius ingeni
um in periculosissimis reip. causis / et vigilantius videretur
et ad conseruandam urbem propensius Etenim in hoc mag
norum virorum opera: labor animi conatus industria versat
ad hoc sedeniquatos esse arbitrantur / vt patrie profint: ipas
q; augeant: et retineant in vigore suo Quot reuera cū Cicero
ni clarissimum videbatur nulli pepercit lucubrationi. nullum
timens / neq; piculum: neq; insidias coniuratorū. sed forti p
posito: constanti voluntate: firma spe / nitēbat quousq; ca
thelinam populi romani perniciem / ne dicam orbis terrarum
pepulit: atq; ex urbe eiecit / omnia si oratoris illius facta pen
sauerimus / nec magnificentius aliud: nec clarius inter res ges
tas facinus repitur Id vnum est quo immortalis censetur me
moriam eius. ac illas quidem in cathelinam inuectiuas ceteris
orationibus longe non solum oratiores: sed insup sunt velu
ti ferum fortissimi ducis: quo ipse hostiū territat versucias ē
ac plane a suis sinibus propulsat: sed deus bone quid preclari
us: quid prestantius: quid laudabilius: quid postremo ad
piscorum disciplinam propius accedit: qm multis beneface
re: astare patrie: virtute p ditorum hominum abditas insidi
as exterminare. at vero sagatius intuenti hec omnia patescunt
omniaq; in Marco Cicerone extitisse pietatis officio compe
riet: cerneretq; consulem: ac eum quidem ipsum / cui resp. com

missa est capitis pocino subire periculum! quoniam forte a commissis sibi
vobis munere unquam deficere! hoc Tullius noster magistrati-
bus ipsis ceu quoddam exemplum reliquit! in quo perspicere pos-
sunt / cum non sui esse qui cumque collum publicis rebus subie-
cerit: sed status: atque dignitatis humeris suis impositae. Nam
in illis libris executus est quod in eo ad sidera tulit / qui de
scipionis somno inscribitur ubi beatam vitam his qui patri-
am auxerint a principe illi / qui omnem mundum regit: atque
gubernat pollicitam esse confirmat. sed quantam huiusmo-
di clarorum virorum acta in litterarum studiosis utilitatem pa-
riunt tuo iam relinquo gravissimo: atque optimo iudicio vale.

Marci Tullij Ciceronis liber primus Inuentuarium in Cathelinam.

Vosque tandem ab uteris catilina patientia nostra :
quandiu etiam furor iste tuus nos eludet : quem ad fi-
nem sese effrenata iactabit audacia Nihilne te noc-
turnum presidium pallacj : nihil vrbis vigilie : nihil
timor populi : nihil concursus bonorum omnium : nihil hic
munitissimus habendi senatus locus : nihil horum ora vulsus
quod mouerunt. patere tua consilia non sentis Constrictam iam
horum omnium conscientia teneri coniurationem tuam non
vides : quid proxima : quid superiore nocte egeris : ubi fueris
quos conuocaueris : quid consilij ceperis. quem nostrum ig-
norare arbitraris : o tempora : o mores Senatus hic intelligit :
consul videt. hic tamen viuus : viuit : imouero et in senatu ve-
nit sit publici consilij princeps Notat et designat oculis ad cede-
mumquemque nostrum Nos autem viri fortes / satisfacere reip.
videmur / si istius furorem : ac tela vitemus ad mortem te ca-
thelina duci iussu consulis iampridem oportebat. in te confer-
ri pestem istam / quam tu in nos omnes iam diu machinaris an-
vero vir amplissimus. P. scipio pontifex maximus Tiberium
gracum mediocriter labefactantem statum reip. priuatus in-
terfecit Cathelinam vero orbem terre cede : ac incendijs vasta-
re cupientem nos consules perferemus : Nam illa nimis anti-
qua pretereo / quod quintus Seruilus hala spurium Melius no-
uis rebus studentem manu sua occidit. fuit ista quondam in
hac rep. virtus / ut viri fortes acrioribus supplicijs ciuem per-
niciosum quam acerbissimum hostem cohercerent. Habemus
enim senatus consultum in te cathelina vehemens : et graue.
non deest reip. consilium : neque auctoritas huius nos nos ordinis.
dico aperte consules desumus. decreuit quondam senatus ut lu-
cius opimius consul videret / nequid reip. detrimenti caperet
non nulla intercessit / mox interfectus est : propter quasdam se-
ditionis suspensiones. C. graco clarissimo patre natus auitis

modis occisus est cum liberis Marcus fulvius consularis si-
mili senatusconsulto occisus est! C. mario: et l. valerio consuli-
bus. permissa est resp. Nam unum diem postea L. saturnius
Tribunus plebis: et C. servilius pretor ex mors: ac resp. pena
remota est: sed nos vicesimum iam diem patimur hebescere aci-
em horum auctoritatis. habemus enim huiusmodi senatus
consultum! veritamen inclusum in tabulis tanquam gladium in
vagina reconditum! quo ex senatusconsulto statim interfec-
tum te esse Ca. convenit viuis / viuis non ad deponendam
audaciam: sed ad confirmandam Cupio o. p. C. me esse de-
mentem cupio in tantis resp. periculis non me dissolutum videri.
sed iam ipsum inerte: nequicieque contemto. Castra sunt in
italia. contra P. B. in hetrurie faucibus collocata. crescit in
dies singulus hostium numerus eorum autem castrorum impe-
ratorem: ducemque hostium intra menia: atque adeo in senatu
videmus. interstitia acquiras: perniciem quotidie resp. moli-
entem. si te iam Ca. comprehendi: si interfici iussero / credo ve-
rendum erit mihi ne non potius hic omnes boni serius a me /
quam quisquam crudelius factum esse dicant Veritamen ego hic
quod iam pridem esse factum oportuit certa de causa nondum ad-
ducor ut facias Tum denique interficiam te / cum iam nemo /
tam improbus: tam perditus: tam tui similis inveniri pote-
rit cui id non iure factum esse videatur. quamdiu quisquam erit qui
te defendere audeat viues: et viues ita ut nunc viuis multis meis
presidijs oppressus: et obsessus! ne commovere te contra rempu-
possis. multorum te etiam oculi: et aures non sentientes sicut
adhuc fecerunt speculabuntur. atque custodient. Etenim quid
est Ca. quod iam amplius expectes? si neque nox tenebris obscurare
ceteris nepharios: nec puata domus parietibus continere vo-
ces contradictionis tue potest. si illustratur: si erumpunt omnia
mutato iam mentem istam / mihi crede obliviscere cedis: et in-
cendiorum Terris undique luce sunt clariores tua consilia no-
bis omnia. que et iam licet mecum recognoscas. meministi me
ante idem xij kalendas novembriis dicere in senatu / fore in au-

mis certo die! qui dies futurus esset ante sex kalendas nouem-
bris C. Manlium audacie satellitez administrum tue fefellit
Ca. non modo res tanta: tam atrox: tanq; incredibilis. verū
id q; multo magis amirandus dies. dixi ego idem insenatu ce-
dem optimatum contulisse ante diem v. kalendas nouembrius
Tum cum multi principes ciuitatis romę non tam sui conser-
uandi qm tuorū consiliorū reprimendorū causa profugerunt.
Tum insiciari potes: te illo ipso die meis presidijs: mea dili-
gencia circūclusus cōmouere te contra temp. non potuisse. cū
tu discessu ceterorū / nostra tamen qui remansissemus cede cō-
tentū te esse dicebas. quid cum tu te prenesse kalendis ipsis no-
uembus occupaturū nocturno impetu esse cōsideres. sensisti
ne illaz coloniam meo iussu: meis presidijs custodijs vigilijsq;
esse munitam. nihil agis: nihil moliris: nihil cogitas / q; ego
non modo audiam: sed etiam videam: plane etiam sentiam.
recognosce tandem meā noctez illaz supiores iam intelliges mul-
to me vigilare acrius ad salutes q; te ad pñitiam reip. dico te
priore nocte venisse inter falcarios / non agas obscure. in M.
lece domus cōuenisse eodem complures eiusdem amētie: sce-
leri q; socios Tum negare audes: quid taces: cōuincas si ne-
gas. video enim hic in senatu quosdam qui tecum vna fuerūt
E dii immortales vbi nāz gentiū sumus: in qua vībe viuim;
quā temp. habem? hic hic sunt modo in numero vestro P.
C. in hoc orbis terre sanctissimo: grauissimoq; consilio / quē
de nostro omniūz interitu / qui de huius vrbis. atq; adeo or-
bis terrarum exicio cogitent. hoste ego video consul: et de re-
publica sententiā rogo Et quos ferro trucidari oportebat eos
nondū voce vulnere. fuisti igit apud leccā illa nocte Ca. dis-
tribuisti partes italie. statuisti quo proficisci placeret. delegis-
ti quos romę relinqueres. quos recti educeres. descripsisti re-
bis partes ad incendia. cōfirmasti teipm exiturus. dixisti pau-
lulum tibi esse etiam nunc more q; ego viuerem. Reperti sunt
duo equites romani / qui te ista cura liberarent Et se illa nocte
paulo ante lucem me in meo lectulo interfectoros etiam pellic

ventur. hec ego omina viri dum ceteri vestro dimisso comperti.
domum meam maioribus presidij muniui: atq; firmavi. Ex-
clusi eos quos tu ad me salutatum mane miseris quos ego iam
multis: ac summis viris ad me id temporis venturos esse pre-
dixeram: que cum ita sint Ca. perge quo cepisti Egredere ali-
quando ex urbe. patent porte/profisciscere. nimum diu te im-
peratores tua illa mālīana castra desiderant Educ tecum etiā
omnes tuos Si minus q̄mplurimos. purga urbem. magno
me metu liberabis: dūmodo inter te et me murus intersit. nō
biscaum versari iam diucius non potes. non feram non paciar.
non sinam Magna dis immortalibus habenda est: atq; huic
ipsi ioui statui antiquissimo custodi hui⁹ urbis gracia q̄ hāc
tam terram: tam horribilem: tamq; infestam Reip. pestes to-
ciens iam effugimus Non est sepius in vno homine summa
salus periclitanda / reip. q̄ndiu Ca. mihi consuli designato
insidiatus es. nō publico me presidio: sed priuata diligentia de-
fendi. cum proximis comicijs consularibus me consules in cā-
po Marcio / et competitores tuos interficere voluisti. Com-
presti conatus tuos nepharios / amicorum presidio: et copiss
nullo tumultu publice concitato. deniq; quotienscunq; me
petisti / per me tibi obstiti q̄māq; videbam perniciem meam /
cum magna calamitate reip. esse coniunctam nunc iam aper-
te remp. vniuersam petis. templa deorum immortalium: tes-
ta urbis vitam omnium ciuium Italiam deniq; totam ad ex-
tremum vastitatem vocas. quare quoniam id q̄ primum est
et quod huius imperij: disciplineq; maiorum proprium facere
nondū audeo. faciā q̄ est ad securitatē lenius: et ad cōmunez
salutez vtilius Nam si te interfici iussero residet in rep. reli-
q; coniuratorum manus sin tu quod te iam dudum horreo ex-
ieris / exhaurietur ex urbe tuo discessu tuorum omnium mag-
na: et perniciosa sentina reip. quid est o Ca. nun dubitas id
me imperante facere quod iam tua sponte faciebas te exire ex ur-
be consul iubet hostem. interrogas me nun in exilium ē non in
hoc si me consulis suadeo. quid enim est. Ca. q̄ te iam in hac

urbe delectare possit: in qua nemo est extra istam cōiurationē
perditorum hominū qui te non metuat. nemo qui te nō ode-
rit. que nota domesticę turpitudinis iniusta vita tue nō in-
est. quod priuatarum rerum dedecus: non heret infamie tue:
que libido ab oculis: quod facinus a manibus vnquā tuis qđ
flagitium a toto corpore absuit: cui tu adolescentulo quē cor-
ruptelarium illecebris irretisses! non aut ad audaciam fectum:
aut libidinem facem pretulisti: quid vero nuper euz morte su-
perioris uxoris nouis nuptijs domū vacuā fecisses: nōne etiā
incredibili scelere hoc scelus cumulasti: qđ ego pretermitto: et fa-
cile paciōsileti! ne in hac ciuitate tāti facinoris immanitas
aut extitisse: aut nō vindicata esse videatur. pretermitto tui-
nas fortunarū tuarū! quas omnes proximis idibus tibi im-
pendere senties: ad illa venio que non ad priuatam ignomini-
am viciōrum tuorū: non ad domesticam tuam facultatem: ac
turpitudinē: sed ad summā reip. atq; ad omnīū nostrū vitā
salutemq; pertinent. potest ne tibi huius vite heclur Ca. aut
huius celi spiritus esse iocundus cum scias esse horum neminē
qui nesciat te pridie kalendas Jan. lepido: et Tullio consulib⁹
sterisse in comicio cū telo: et manū consulū: et principū ciuita-
tis interficiendōrū causa parauisse: scelē: ac furorū tuo / nō
mentem aliquā: aut timorem tuum: sed fortunā populī ro-
mani obstitisse: at iam illa obmitto. neq; enim sunt aut obscu-
ra: aut non multo post cōmissa. quotiens tu me designatū me
quotiens vero me cōsulem interficere conatus es: quot ego tu-
as prodiciones ita coniectas vt vitari posse non viderent par-
ua quadā declinatōne. et vt aiūt corpore effugi: nihil asseque-
ris nihil agis: nihil moliris qđ me latere valeat. neq; tamen
conari: neq; velle desistis. quotiēs iā tibi ex tota est sicca ista
de manib⁹: quotiens vero excidit casu aliquo et lapsa est: ta-
men ea carere diucius non potest. que quidez quibus abs te in-
iciata sacris: ac deuota sit nescio. qđ eam necesse putas in con-
sulis corpore defigere. nunc vero que tua est ista vita: sic enim
iam mecum loquar non vt odio permotus esse videar. sed vt

misericordia que tibi nulla debetur venisti paulo ante in sena-
tum. quis te ex hac tanta frequentia: tot ex tuis amicis: ac ne-
cessarijs salutauit Si hoc post hominū memoriā cōtigit ne-
mini vocis contumeliā expectas Cum sis grauissimo iudi-
cio taciturnitatis oppressus quid quod aduentu tuo ista sub-
sellia vacua facta sunt: quid q̄ omnes cōsulares qui tibi per-
sepe ad cēdem constituti fuerunt. simul atq; assedisti partem
istam subselliorum nudam: atq; inanem reliquerunt. quo
tandem animo hoc tibi ferendum putas: serui me hercules
mei si me isto pacto metuerent vt te metunt omnes ciues tui
domum meam relinquēdam putarem. tu tibi urbem nō arbi-
traris: et si me meis ciuibz iniuria suspectū tam grauiter: at-
q; offensūz viderem / carere me aspectu ciuiū qm̄ infestis om-
nium oculis conspici mallet. tu cum conscienciāz scelētū tuo-
rum agnoscas odium omnium iustū: et iam diu tibi debitum
dubitas quorum mētes sensumq; vulneras / eorū aspectus: p̄-
sentiāq; vitare: si te parentes timerēt: atq; odissent tui / neq;
eos vlla ratione placare posses / vt opinor ab eorum oculis ali-
quo concederes. nunc te patria que communis est parens om-
nium nostrum odit atq; metuit. et iā diu te nihil iudicat ni-
si de priciidio suo cogitare. huius tu neq; auctoritatez verebere:
nec iudiciū sequere: nec vim p̄timeſces: que tecū Ca. sic agit:
et quodāmodo tacita loquit: nullū iā aliquot ānis faciū exti-
tit nisi p̄re. nullū flagiciū sine te: tibi multoz ciuiūz cedes tibi
veracis direptioq; socioz impunita fuit. ac libera: tu non solū
ad negligēdas leges: et quēstiones. verficiāz ad deuincēdas p̄-
fringēdasq; voluisti Supiora illa qm̄q; ferēda non fuerunt tui
tamē vt potui. nunc vero me totā esse in me. tu p̄pter vnū te
quicquid iucepuerit Ca. timeri nullū videri: q̄ cōtra me consi-
lium iniiri posse quod a tuo scelere abhoreat / nō est ferendum
q̄ obiem discede: atq; hūc mihi timorē eripe. si verus est ne op-
primar sin falsus vt tandē aliquādo timere desinā. hec si tecū
ita vt dixi patria loquat nō ne impetrare debeat seriā si vix ad-
hibere non possit. quid q̄ te ipse custodiam dedisti: q̄ ritāde

suspicionis eam apud M. lepidum te habitare velle dixisti :
a quo nō receptus etiam ad me venire ausus es. atq; ut domi
mee asseruare rogasti. cum a me id quoq; responsi tulisses / me
nullo modo posse eisdem parietibus tuto esse tecū / qui magno
in periculo esses / quod eisdē menibus cōtineremur ad Q. me-
tellum pretorez populi. R. v. nisti / a quo repudiatus. ad so-
dalem tuuz virum optimū M. Marcellū demigrasti / quem
tu et ad custodiendū te diligentissimū : et ad supplicandū sa-
gacissimū : et ad vindicandū fortissimū fore putasti. sed qm̄
longe videtur a carcere : atq; vinculis ab esse debere / qui seipm̄
iam dignū custodia iudicavit. que cum ita sint Ca. dubitas
si hic morari equo animo nō potes / abire in aliquas terras :
et vitam istam multis supplicijs iustis debitisq; erepta fuge so-
litudinēq; mandare Refer inquis ad senatum : id enim posui-
las. et si hic ordo sibi placere decreuerit / te ire in exiliū obte-
peraturum te esse dicis Non referam id quod abhorret a meis
mouibus : sed tantum faciam ut intelligas quid hī de te senti-
ant Egredere ex urbe Ca. libera temp. metu. in exiliū si hāc
vocem expectas proficiscere quid est Ca. qđ attendas et quid
animaduertis hominū silentium / paciuntur tacere quid ex-
pectas auctoritatem loquentium / quorum voluntatem taci-
torū perspicis. at si hoc idē huic adolescenti optimo P. Ser-
tio : si fortissimo viro M. Marcello dixissem iam mihi consu-
li hoc ipso in templo senatus iure optimo vim : et manus intar-
lisset. de te autem Ca. cum quiescant probāt. cum paciunt
decernūt. cū tacent clamant Neq; hī solī quorum auctoritas
est. videlicet clara vita utilissima. sed etiā illi equites Ro. ho-
nestissimi : atq; optimi viri : ceteriq; fortissimi ciues qui circū
stant senatum quorū tu et frequentiaz videre : et studia pspice-
re : et voces paulo ante exaudire potuisti. quorum ego vir abs-
te iam diu manus : ac tela cōtineo : easdē facile adducas ! ut te
hec que vastare iā pudes studes relinqueres vsq; ad portas pse-
quant. quāq; quid loquar te ut nulla res frangat. tu ut nūq;
te corrigas tu ut nullā fugā meditare. ut tu nullū exiliū cogites

ut inā istā mētez dī immortales tibi donarēt. tā est video si mea
voce pterit? ire in exiliū animū induxeris. quanta tēpestas
inuidie nobis: si minus in presens tēpus recenti memoria sce-
lerū tuorū at in posteritate impēdeat. sed non est. mihi tante
dāmō ista tua sit priuata calamitas. et a rep. piculis seiungat
sed tu ut vicijs tuis cōmouere: ut legi pēas p̄mescas: ut tē
poribus reip. cedas non est postulandum Neq; enim is es Ca
ut te pudor a turpitudine aut metus a periculo aut ratio a su-
rore reuocarit. qm̄obrem ut sepe iam dixi proficiscere: ac si mi-
hi inimico ut predicas tuo conflare vis inuidiam recta via p-
ge in exilium. vix feram sermones hominū si id feceris vix mo-
lem istius inuidie si in exiliū iussu consulis ieris sustinebo Sin
autem sentire mee laudi: et glorie maius egredere curz importu-
na sceleratorum manu Conser te ad manlium. concita perdi-
tos ciues. secerne te a bonis. infer patrie bellum. exulea impio
latrocinio. ut a me nō eiectus ad alienos: sed inuitatus ad tu-
os isse videaris. qm̄q̄m quid ego te inuitem. a quo iam scio es-
se premissos / qui te ad forum aurelium prestolarentur armati
cum sciam iam pactaz: et constitutam cum Manlio diem la-
quo etiam aquilam illam argenteam qm̄ tibi ac tuis omnibus
confido perniciosam: ac funestam futuram. cum domi tui sa-
crarium scelerum tuorum constitutum fuit sciam esse premi-
sam. tu ut illa carere diucius possis quā venerari ad cedem pro-
ficiscens solebas a cuius altaribus sepe istam impiam dextraz
ad necem ciuium transfulisti Ibis tandem aliquando quo te
iam pudem ista tua cupiditas effrenata: ac furiosa rapiebat.
Neq; enim tibi hec res affert dolorem sed quandaz incredibilez
voluptatem. ad hanc te amentiam natura peperit: voluntas
exercuit: fortuna seruauit Nunq̄m tu non modo ocium: sed
ne bellum quidem / nisi nepharium concupisti. nactus expe-
ditis: atq; ab omni non modo fortuna: verum etiam spe dere-
lictis conflatam improborum manum hic tu qua leticia p̄sue-
re: quibus gaudijs exultabis: quanta in voluntate bacha-
bere: Cum in tanto numero tuorum / neq; audies virum bo-

num quemq̃m: neq; videbis huius vite studium meditati illi
sunt qui fecerunt labores tui: iacere humi nō solū ad obsidendū
suppium: verum etiā ad faciū obcundum. vigilare non solū
in: id iandum somno marito: verū etiā bonis occasum.
habes vbi ostendas illam tuā preclaram paciēciā famis fri-
goris inopie rerum omnium. quibus te breui tempore confe-
ctum esse senties tantum p̃feci / tum cū te a consilatu repuli vt
erul potius temere / qm̃ consul verare temp. posses: atq; ve
id quod esset a te scelerate susceptum latrocinium potius q̃ bel-
lum nominaretur Tunc vt a me P. C. quādam prope ius-
tam patrie querimoniā detester: atq; deprecet. percipite que
so diligenter que dicam: et ea penitus aīs vestris mentibusq;
mandate Ecce si mecum patria que mihi vita mea multo
est carior: si cuncta italia: si omnes resp. loquant: Marce tul-
li quid agis? Tu ne eum quem hostem esse comperisti: quē du-
cem belli futurum vides: quem expectari imperatorem in cas-
tris hostium sentis: auctorem sceleris principem cōiurationis
euocatorem seruorum: et ciuium perditorū exire paciere: vt
abs te non emissus ex vrbe sed immissus in vrbes esse videatur
nōne hunc in vincula duci: nōne ad mortē capi: nōne summo
supplicio mactari impabis: quid tandem te impedit: mos ne
maiorū: et at persepe etiam priuati in hac rep. p̃niciosos ciues
morte mulctant. an leges: que de ciuium romanorum sup-
plicio rogatae sunt: at nunq̃m in hac vrbe hī qui a rep. defecer-
unt ciuium iura tenuerunt. an inuidiā posteritatis times
preclaram populo romanam refers gratiā. qui te hominē per
te cognitum nulla comendatione maiorū tam mature ad sum-
mum imperium per omnes honoz gradus extulit. si propter
inuidiam: aut aliarū piculi metum salutē ciuiū tuorū negli-
gis. sed si quis est inuidie metus nō est vehemētior seueritatis
aut fortitudinis inuidia quam inercie: atq; nequitie p̃imescē-
da an cum bello vastabit italia: verabuntur vrbes: recta arde-
bunt: tum te non existimas inuidie incendio cōflagraturum
his ego sanctissimis reip. vocibus: et eorū hominū qui hoc

idem sentiunt. mentibus pauca respondebo Ego si hoc opti-
mum factum indicarem P. C. Ca. morte mulctari vni⁹ vsu
ram hore gladiatori isti ad uiuendum non dedissem Etenim
si summi et clarissimi viri saturnini: et graccorū et flacci: et su-
periorum complurimi sanguine non nō se praminant: sed
etiam honestant. verēdum mihi non erit ne quid hoc parri-
cida ciuium interfecto inuidie mihi in posteritatem redundas-
set / q̄ si ea mihi maxime impenderet tamē hoc anio fui semp
vt inuidiam virtute partam gloriam non inuidiam putarem
Quāquā nōnulli sūt in hoc ordine qui aut ea que imminēt nō
videant: aut ea que vidēt dissimulēt / qui spes catheline mol-
libus sententijs aluerunt Cōiurationemq̄ nascentē corobo-
rauerunt: quorum auctoritate secuti multi / non solū impbi
verum etiā imperiti si in hunc aniaduertissem / crudeliter nō
egregie factum esse dicerent Tunc intelligo si iste quo inten-
dit in māliana castra puenit / neminē tam stultum fore qui
non videat cōiurationem patefactā esse neminez tam impbz
qui non fateatur. hoc autē vno interfecto intelligo hanc reip.
pestem repumi / nisi imperpetuū cōprimi posse. q̄ si se eieci-
rit / secumq̄ eduxerit suos: et eodē ceteros vndiq̄ collectos nau-
fragos aggregarit / extinguet: atq̄ delebit / nō modo hec tam
adulta reip. pestis: verū etiā stirps: ac semen malorum om-
nium. Quot enī iamdiu P. C. in his periculis coniuratio-
nis insidijsq̄ versamur sed nescio quo pacto omuium scelerū
ac veteris furoris: et audacie maturitas in nostri cōsulatus tē-
pus eripit. q̄ si ex tanto latrocinio iste vnus tollatur videbi-
mur fortasse ad breue quoddam tempus cura: et metu esse rele-
uati. periculum autem residebit: et erit inclusum penitus in
venis: atq̄ in visceribus reipub. vt sepe homines egri morbo
gravi cum febri: estuq̄ iactant. si aquā gelidā biberint primo
releuari vident. deinde multo grauius: vehementiusq̄ afflic-
tantur. sic hic morbus qui est in rep. releuatus / istius pena /
vehementius qm̄ viuis reliquis nigrescet. quare scedant im-
probi: secernāt se a bonis. vnū in locū pgregent. muro deniq̄

id q̄ sepe iam dixi discernant a nobis. desinant insidiari domi
sue p̄suli. Circumstare tribunal pretoris urbani obsidere. tum
gladios curiam malleolos: et facies ad inflāmandam urbem
comparē. sit deniq; scriptū in fronte vniuscuiusq; quid de re-
publica sentiat. pollicior vobis P. C. tantas in nobis consu-
libus fore diligentiam: tantam in vobis auctoritatem: tantā
in equitibus romanis virtutem: tantas in omnibus bonis cō-
sensionem vt Catheline profectione omnia patefacta. illustra-
ta oppressa vindicata esse videatis. hisce omnibus Ca. cum
sūma reip. salute cuz tua peste: ac p̄nitie. cumq; eorum exicio!
qui se tecuz omni scelere: parricidioq; iunxerūt. proficiscere ad
impium bellum: ac nepharium Tu iupiter qui eis dez quibus
hec verbs condita auspicijs a Romulo es cōstitutus: quem sta-
torem huius urbis atq; impetij vere nominamus. hunc: ⁊ hu-
ius socios a tuis aris cererisq; templis: ac rectis urbis a meni-
bus: a vita fortunisq; ciuium omnium arcebis Et omnes bo-
nom̄ inimicos: hostes patrie: latrones Italie scelerum federe
inter se: ac nepharia societate coniūctos / eternis supplicijs /
vivos mortuosq; mactabis.

